

Metadonprogram: mókuserékből ugródeszkára

Egyetem helyett éjjel metszett a mákföldeken

A kábítószerrel „le lehet jönni”

Illusztráció: Gyenes Kálmán

Szegeden mintegy harminc drogfüggő kap metadonkezelést az újszegedi drogambulancián. Az ópiátartalmú szerrel hatékonyan kezelhetők a drogfüggők.

Drogambulancia, Újszeged. Mintha reggeli kávézást látnék, de ez azért más. „Tizennégy évvel ezelőtt kezdtem a drogot, kipróbáltam mindent, a spanglit, tripet, mákteaát, extasyt, LSD-t, heroint, ópiumot...” – sorolja a metadonkezelésben részesülő fiatalember. Már főlhajtotta a kávéspohárnak tetsző műanyag edényben lévő, metadontartalmú folyadékot, amit *Vass Böbe*, az ambulancia munkatársa adott neki. Percről percre kevésbé látszik feszülni.

Máktej a kindertojásban

„Aki rajta van a szeren, nem tud létezni nélküle. Jártam metszeni mákföldekre, kindertojással fogtuk föl a kicsörgő máktejet. Metszeni éjszakánként kell, holdfénynél, különben elkapnak. De a végén már nappal is mentem, nem bírtam másképp.”

„Gimnazistaként kezdtem a kábiszert, most negyvenkét éves vagyok” – veszi át a szót a másik, szintén túl a kortyon. „Akkor még ragasztót használtunk, Pestről hozták az anyagot, aztán jött mindenféle más. Jó nevű, vidéki gimnáziumba jártam. Leérettségizni még leérettségiztem, egyetemi főlvételi-előkészítőre kétszer is elmentem, de a főlvételi-

re már nem. Két évvel érettségi után már bírósági tárgyalásom volt, drog miatt, aztán jött az elvonó, később meg a rokkantnyugdíj. Többször is le akartam jönni a drogról, mindig visszaestem. A teljes absztinencia az egyedüli megoldás, rehabilitációs kezelésen szeretnék majd részt venni.”

OEP által támogatott szer

Szegeden mintegy harminc-harmincöt drogfüggő részesül metadonkezelésben. Mi a metadon? Ópiátartalmú szer, alkalmas az ópiátfüggőségben szenvedő, heroint, vagy egyéb származékot használók hatékony kezelésére, az ártalomcsökkentés jegyében. Ha kávé helyett van pótkávé, kábítószer helyett is van pótkábítószer. Egyik a halálba viszi fogyasztóját, másik az élet, a gyógyulás lehetőségét jelenti.

– A súlyos kábítószerfüggők esetében nem feltétlenül reális cél az azonnali szermentesség elérése, számukra adjuk a metadont, pontosan beállítva, úgy, hogy ne legyenek elvonási tünetek az abbahagyott illegális szer miatt, tudjanak rendszeresen tevékenykedni, ám ne is okozzon számukra eufóriát – mondja *Zelenay Károly* pszichológus, a Dr. Farkasinszky Terézia Ifjúsági Drogcentrum vezetője. Ha a beteg alapállapota lehetővé teszi, adagját néhány hónap alatt fokozatosan a nullára csökkentik, szermentessé válik. Ha oly mértékben kábítószerfüggő, hogy az anyag-

ról való lehozása nem lehetséges, úgynevezett fenntartó kezelést kap, hosszú ideig is részesülhet metadonban. Hiszen még mindig jobb, ha legális, OEP által támogatott szert kap, mintha a fekete piacon beszerzett drogot adagolna magának, intravénásan, mások által is használt tüvel.

Napi kapcsolatban

– A metadont 24 óránként kapja a rászoruló, folyamatosan jár a drogambulanciára, nap mint nap kapcsolatban van a segítővel, szociális munkásokkal, ha kell, pszichológussal, állapota, az egészségügyi éppúgy, mint a társadalmi vagy a jogi, nyomon követhető – halljuk a drogcentrum vezetőjétől. És maga a helyzet olyan, hogy nem engedi a kezelést megfelelően a gyógyulás esélyéről, nem tűnik elérhetetlen messzeségbe a cél. A beteg elvonási tünetek helyett helyzetének rendezésével foglalkozhat, normalizálhatja családi helyzetét, állást keres, befejezi a félbehagyott iskolát.

A metadonkezelés nem önmagában történik, különféle foglalkozások egészítik ki, s egy rehabilitációs intézet is az intézményhez tartozik. Itt átmenetileg még mindig lehetséges, hogy kapjon a rászoruló metadont. Az olyan próbálkozások, hogy a súlyosan függőt átmenet nélkül absztinenciára kényszerítsék, eleve kudarcra vannak ítélve.

FARKAS CSABA

Folytatódik a szegedi sorozat

Könyv Fekete Istvánról

Új Fekete István-tanulmánykötet jelent meg Sánta Gábor szegedi irodalomtörténész szerkesztésében. Célja az eddig nélkülözött tárgyilagos értékelés, illetve a legendaoszlatás.

Az elfeledett Fekete István címmel szeptemberben, a szegedi Lazi Kiadónál megjelent tanulmánykötet már a harmadik a sorozatban, amit *Sánta Gábor*, az SZTE Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar oktatója szerkeszt. Az ismeretlen Fekete István volt az első, az író centenáriuma jelent meg, s másfél hónapon belül újra ki kellett nyomtatni, mert elfogyott. Ezt követte A természetbúvár Fekete István – ebben az író által leggyakrabban érintett területek kutatói értékelik munkásságát. (*Schmidt Egon* például ornitológusszemmel elemez Fekete-írásokat, *Pénzes Bethe*n a halászati szakíró szemszögéből.)

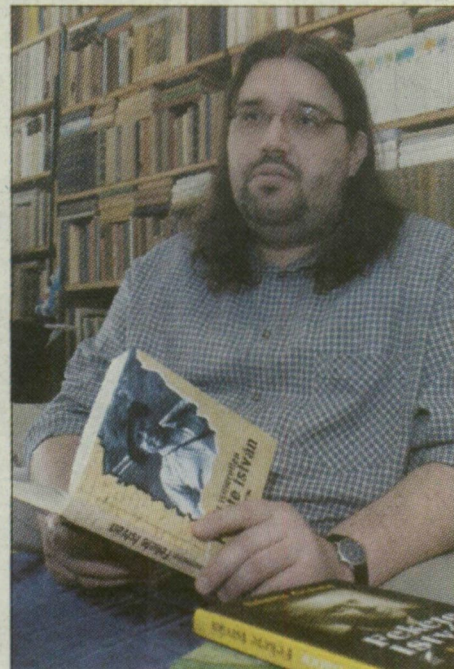
A nemrég megjelent új kötet, Az elfeledett Fekete István – akár a korábbiak – jórészt hallgatói tanulmányokból állt össze, más részeit a szerkesztő szerzőként is jegyzi. Teljes kötetet is publikált az íróról Sánta Gábor, ez az életmű első felével foglalkozik, Pécsen jelent meg. Jövőre lát napvilágot a második kötet, az életmű további hányada, benne a Ballagó idő című regényes memoár vizsgálatával.

A gyakran és helytelenül ifjúsági írónak mondott, a természettel nagyon sokat foglalkozó Fekete István művei jóval több politikai-közéleti elemet tartalmaznak, mint ahogyan vélik, akiknek csak gyermek-, vagy kamaszkorukból ismerős például a Tüskevár és a Téli berek – mondja a szerkesztő. A Tüskevár az 1956 nyarán tapasztalt általános bizakodás légkörében íródott, ekkor még nem lehetett tudni, közeleg a tragédia. Folytatása, a szabadságküzdőlelem verbe fojtása után, 1957-ben keletke-

zett Téli berek a levert forradalmat követő dermedtség hangulatát is tükrözi – és e dermedtség nagyságrendekkel több annál, mint amit egy „téli regény” megkövetel – hívja föl a figyelmet a kutató, mindkét föltételezést számtalan, a szövegből vett példával támasztva alá.

S miért nem foglalkoztak az irodalmárok érdemben Fekete Istvánnal Sánta Gábor előtt? Az irodalomtörténészek általában elkedvetlenednek, ha megkövetelt prekonceptiókkal kell megküzdniük. A prekonceptió jelen esetben az, hogy Feketének „minden sora jó”, a valóság pedig – kimutathatóan – az, hogy életműve éppoly egyenetlen, mint az életművek általában. Az pedig, hogy a II. világháború után kiemelten mellőzték volna Fekete Istvánt: legenda. Nem mellőzték jobban, mint más írókat. Tehát fontos a legendaoszlatás, a tárgyszerűség. Az ehhez szükséges irodalomtörténeti munka lehetőségeit javítja: Sánta Gábornak szinte a teljes Fekete-hagyaték rendelkezésére áll, többek között *Horváth József*, az író bibliográfusa révén. Az itthon nem hozzáférhető források ügyében német s francia levéltárakkal levelezve is sok, korábban ismeretlen Fekete István-dokumentumhoz jutott a kutató.

F. CS.

Sánta Gábor: Fekete István jelentőségének tárgyszerű megítélését kiterjedt legendárium nehezíti

Fotó: Karnok Csaba

Számítástechnika, szoftverüzemeltetés, angol nyelv

Ideális oktatási feltételek a Cool-központban

A Cool Oktatási Központban, ahol folyamatosan indítunk OKJ-s számítógép-kezelő alapfokú, szoftverüzemeltető középfokú, valamint angol nyelvi tanfolyamokat felnőtteknek, családias, kellemes környezetben várjuk a hallgatókat. Központunk a tanulókat ingyenesen biztosítja, a képzések árát pedig úgy alakítottuk ki, hogy azok mindenki számára kedvezőek legyenek. Cégek, csoportok, diákok számára pedig kedvezményt adunk. Hallgatóinkat kis létszámú csoportokban oktatjuk, s arra is nagy gondot fordítottunk, hogy a számítástechnikai tanfolyam résztvevői a legmodernebb gépeken sajátítsák el az ismereteket. Célunk, hogy olyan gya-

korlati tudást szerezzenek a hallgatók, amelynek köszönhetően a későbbiekben is jól boldogulnak majd. A képzésre járók bármikor gyakorolhatnak az oktatási központ tantermeiben. A sikeresen vizsgázókat kertő partin látjuk vendégül. Terveink között szerepel könyvelők számára egy olyan speciális kurzus indítása, amelyen elsajátítható a szakmához szükséges számítógépes programok gyakorlati használata, az építészeket pedig olyan kurzusra várjuk, amelyen a legújabb tervezőprogramokat ismerhetik meg.

Érdeklődni személyesen Szegeden, a Gutenberg utca 14. szám alatt, vagy a telefonon a 62-555-442-es számon lehet. (x)

Jó kis akciót jelez

Olajcsere 9 900 forintért, minden Suzuki-tulajdonosnak!

Lehet egyéves, kétéves vagy akár az első egyike: a hivatalos márkaszervizekben minden Suzukinak mindössze 9 900 forintért kiváló minőségű, szintetikus technológiával készült Shell Helixre cseréljük motorolaját. Az összeg tartalmazza az olaj, az olajszűrő és a munkadíj árát! Ráadásul az akció ideje alatt számos eredeti alkatrészt is kedvezményesen adunk Önnek.

Íme egy, azon kevés ok közül, amiért fel kell keresnie márkaszervizét!

Az akció október 25-től november 30-ig érvényes. Az akció készlet erejéig.

CO₂-kibocsátás (kombinált): 119 g/km. Üzemanyag-fogyasztás (kombinált): 4,9 l/100 km.

SUZUKI. Tudjuk, mi számít.